

arts in 'nood'

najaarsymposium KARVA - 18 november 2023

prof. Nele Michels

huisarts, praktijk Brig

Universiteit Antwerpen / ICHO / EURACT

burn-out

kunst van het
arts zijn

waar
naartoe?

werkgerelateerd

burn-out

kernelementen + secundaire symptomen

BURN-OUT

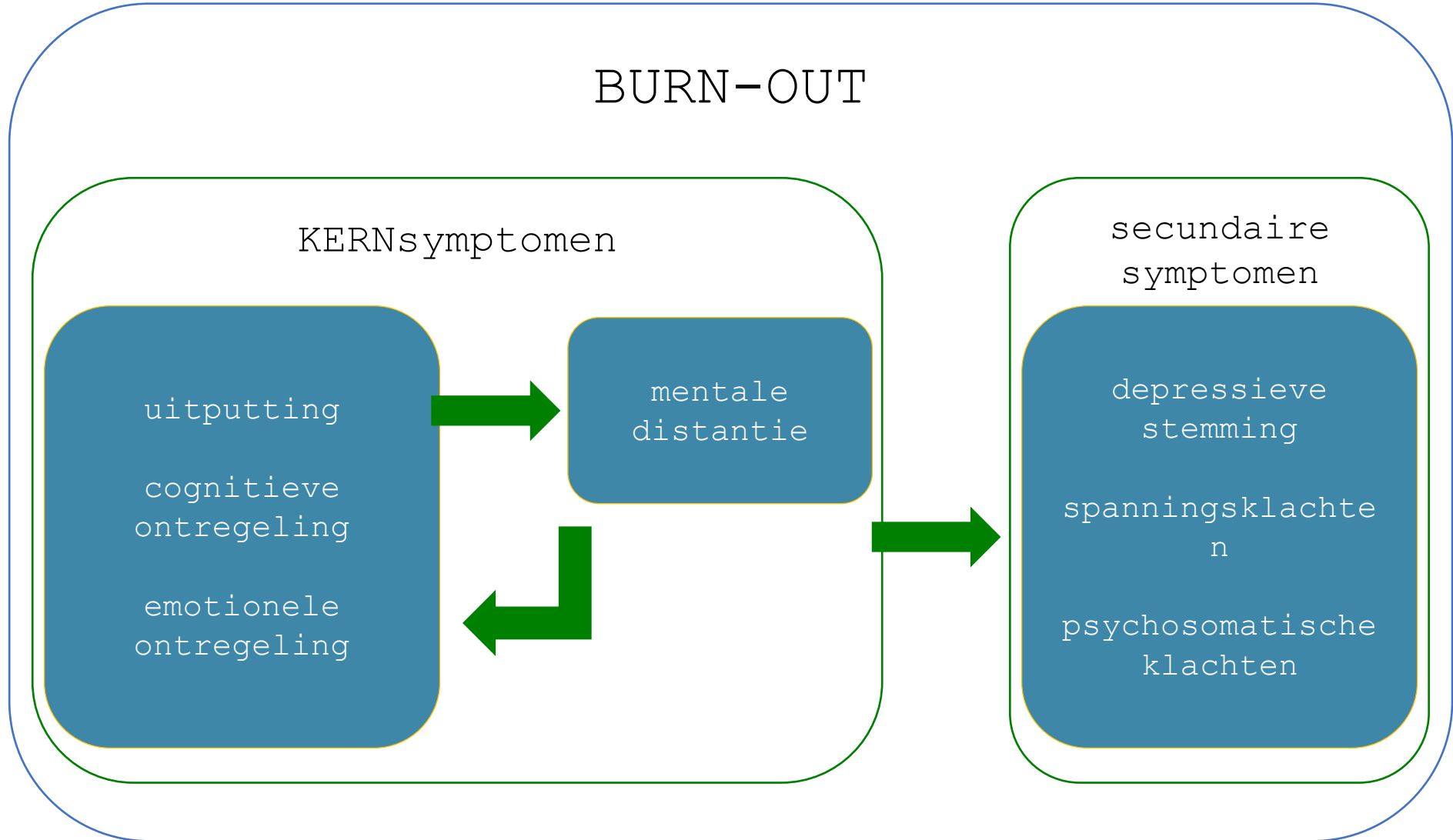
KERNsymptomen

uitputting
cognitieve
ontregeling
emotionele
ontregeling

mentale
distantie

secundaire symptomen

depressieve
stemming
spanningsklachte
n
psychosomatische
klachten

werkgerelateerd

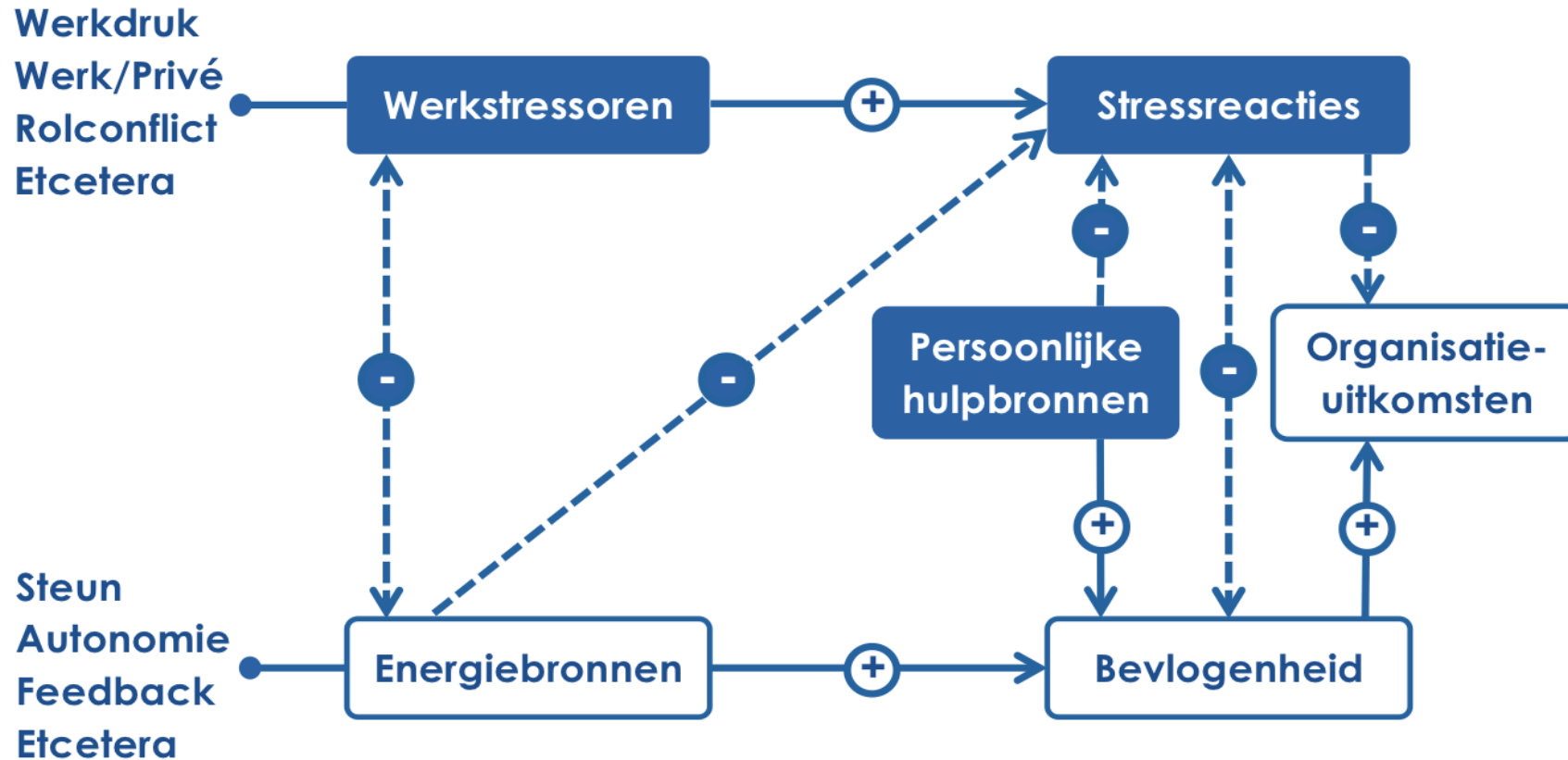
disbalans tussen hoge werkeisen
en onvoldoende hulpbronnen

burn-out

kernelementen + secundaire symptomen

Job Demands-Resources model

werkgerelateerd

disbalans tussen hoge werkeisen
en onvoldoende hulpbronnen

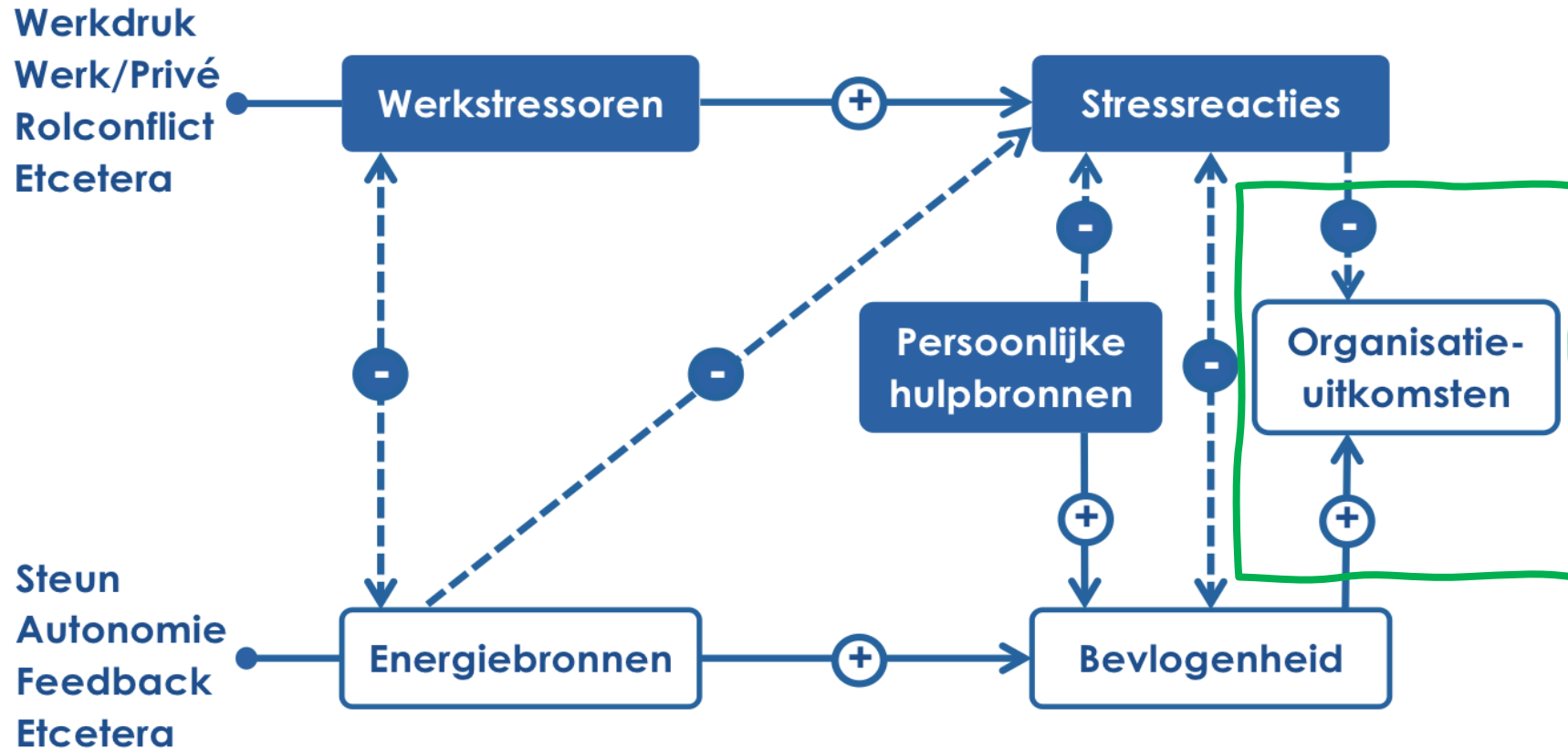
burn-out

→ gevoelens van
incompetentie &
slechtere prestaties

kernelementen + secundaire symptomen

Job Demands-Resources model

artsen in nood?

EDITORIAL | VOLUME 394, ISSUE 10193, P93, JULY 13, 2019

[Download Full Issue](#)

Physician burnout: a global crisis

The Lancet

Published: July 13, 2019 • DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(19\)31573-9](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(19)31573-9) • [Check for updates](#)

Prevalence of Burnout Among Physicians A Systematic Review

Lisa S. Rotenstein, MD, MBA^{1,2,3}; Matthew Torre, MD^{1,4}; Marco A. Ramos, MD, PhD⁵; [et al](#)

[» Author Affiliations](#) | [Article Information](#)

JAMA. 2018;320(11):1131-1150. doi:10.1001/jama.2018.12777

HAIO masterthesis (2023)

Risico op burn-out bij Vlaamse huisartsen:

Een cross-sectioneel onderzoek

Leroij Manon, Van Genechten Flo, Michels Nele, Van Den Broeck Kris

Research | [Open access](#) | [Published: 20 August 2022](#)

Experiences of academic and professional burn-out in medical students and residents during first COVID-19 lockdown in Belgium: a mixed-method survey

[Issrae El Mouedden](#), [Catherine Hellemans](#), [Sibyl Anthierens](#), [Nele Roos Michels](#) & [Ann DeSmet](#) [✉](#)

[BMC Medical Education](#) **22**, Article number: 631 (2022) | [Cite this article](#)

‘Mochten ze een elegante
uitweg zien, heel wat
huisartsen zouden stoppen’

*‘We blijven steken in een vorm van “acute
depannage” of het afleveren van zinloze
attesten*

© Martha Verschaffel

Physician burnout: a global crisis

The Lancet

Published: July 13, 2019 • DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(19\)31573-9](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(19)31573-9) • [Check for updates](#)

Prevalence of Burnout Among Physicians A Systematic Review

Lisa S. Rotenstein, MD, MBA^{1,2,3}; Matthew Torre, MD^{1,4}; Marco A. Ramos, MD, PhD⁵; et al

[» Author Affiliations](#) | [Article Information](#)

JAMA. 2018;320(11):1131-1150. doi:10.1001/jama.2018.12777

HAIO masterthesis (2023) Risico op burn-out bij Vlaamse huisartsen:

Een cross-sectioneel onderzoek

Leroij Manon, Van Genechten Flo, Michels Nele, Van Den Broeck Kris

[Open access](#) | [Published: 20 August 2022](#)

Experiences of academic and professional burn-out in medical students and residents during first COVID-19 lockdown in Belgium: a mixed-method survey

[Issrae El Mouedden](#), [Catherine Hellemans](#), [Sibyl Anthierens](#), [Nele Roos Michels](#) & [Ann DeSmet](#)

[BMC Medical Education](#) **22**, Article number: 631 (2022) | [Cite this article](#)

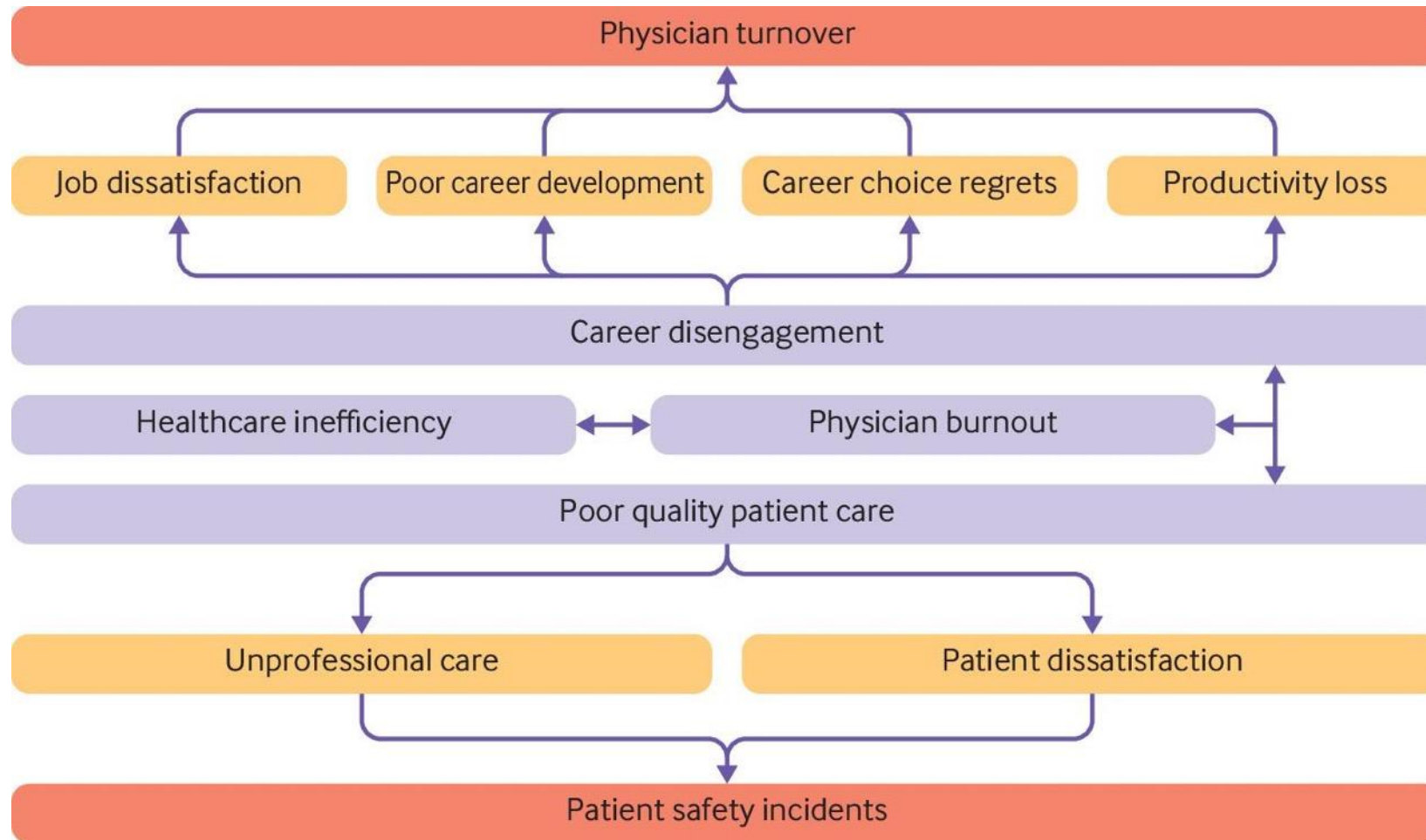
Research

Associations of physician burnout with career engagement and quality of patient care: systematic review and meta-analysis

BMJ 2022 ; 378 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj-2022-070442> (Published 14 September 2022)

Cite this as: *BMJ* 2022;378:e070442

Flow diagram of examined associations of physician burnout with career engagement and quality of patient care.

Alexander Hodkinson et al. *BMJ* 2022;378:bmj-2022-070442

burn-out

kunst van het
arts zijn

waar
naartoe?

professional performance

3 pijlers (naar prof. K. Lombarts)

- I. Continu streven naar excellentie
- II. Handelen vanuit medemenselijkheid
- III. Rekenschap afleggen

Positive Values	The Dark Side	Flourishing
Service, altruism	Over-commitment, self-deprivation, entitlement	Reframing, balance, gratitude
Excellence	Perfectionism, invincibility, hiding errors	Self-compassion, reflective self-questioning
Competence	Omnipotence, imposter syndrome, self-deprecation	Knowing one's limitations
Knowledge	Need for certainty	Knowing what's unknown, comfort with uncertainty
Empathy	Personal distress	Compassionate action
Caring	Neglecting oneself and family	Self-care, care for others
Equanimity	Distancing, "othering"	Engagement

... kunst van het arts zijn ...

professional performance

3 pijlers (naar prof. K. Lombarts)

- I. Continu streven naar excellentie
- II. Handelen vanuit medemenselijkheid
- III. Rekenschap afleggen

bevlogenheid

burn-out

kunst van het
arts zijn

waar
naartoe?

gedeelde verantwoordelijkheid

individuele arts

(gezondheidszorg)systeem

collega's/teams

maatschappij

gedeelde verantwoordelijkheid

individuele arts

(gezondheidszorg)systeem

collega's/teams

maatschappij

- balans tussen organisatie en aantal zorgnoden/patiënten
- herdefiniëren van taakomschrijving/kerntaken/taakverdeling
- efficiënt maken werk processen/procedures
- eenduidige, logische richtlijnen
- kans tot opleiding
- inspirerend & zorgend leiderschap
- veiligheid - cultuur van zorg & aandacht
- versterken teams
- input/controle van artsen zelf vergroten
- ...

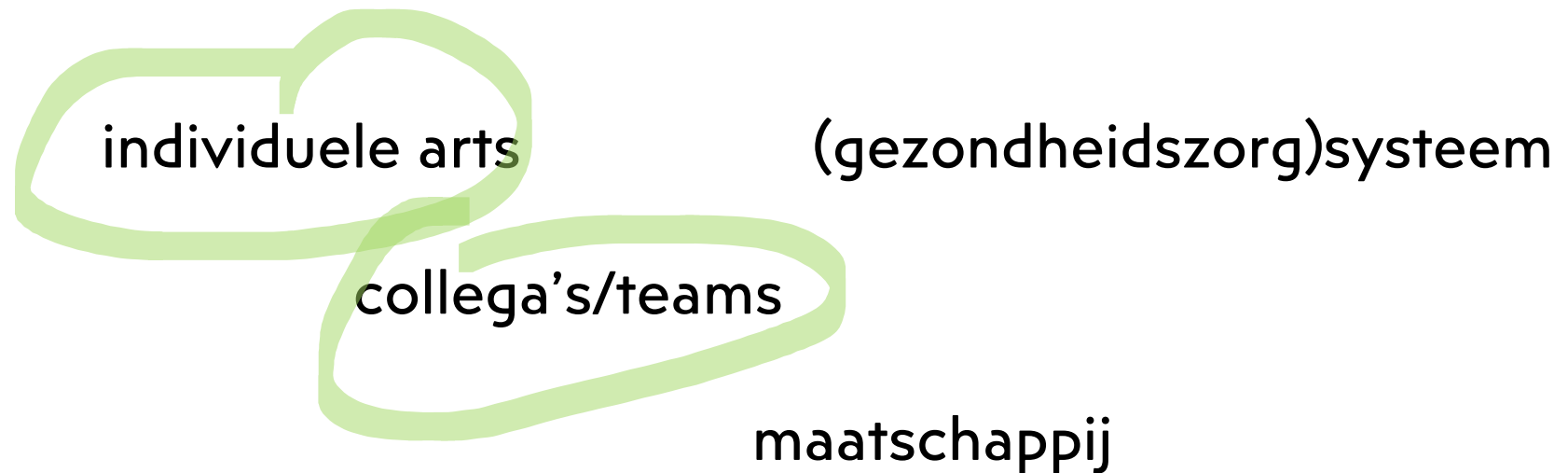

‘work-life balans’
=
maatschappelijke
verantwoordelijkheid

... het evenwicht is iets dat we
als samenleving organiseren, of
juist helemaal niet organiseren
... (Noemi Willemen)

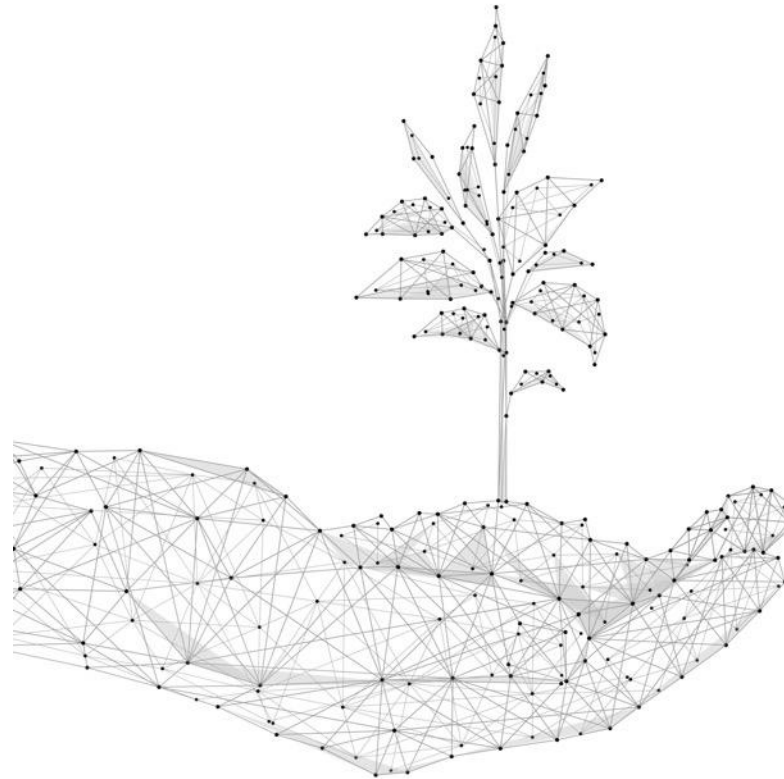
gedeelde verantwoordelijkheid

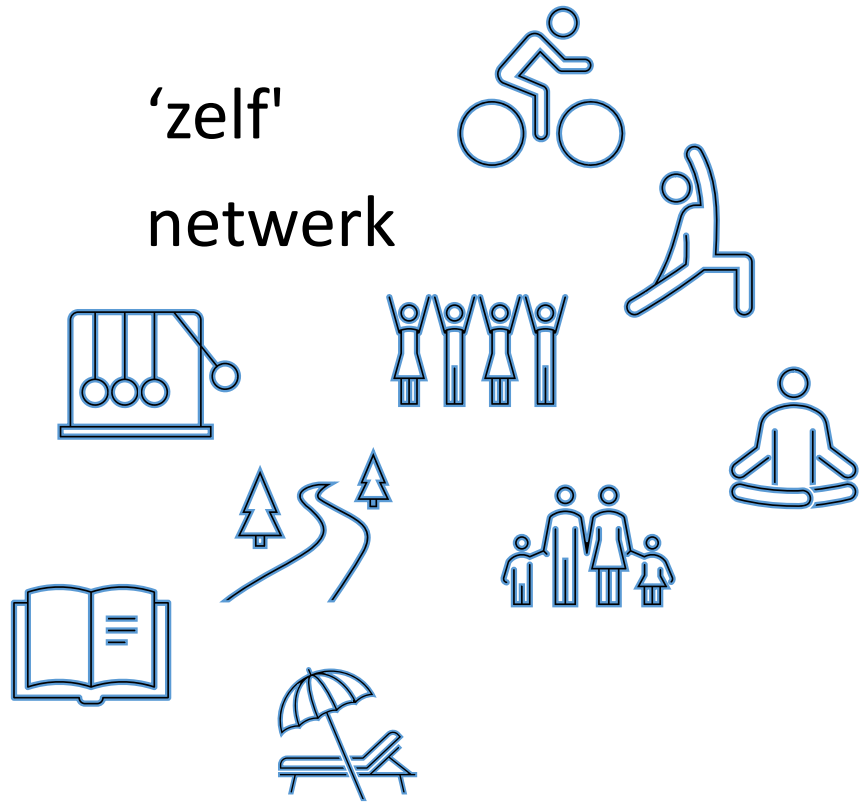
zorg & verbindina

- v ✧ self-awareness
 - e ✧ self-monitoring
 - e ✧ self-regulation
 - r ✧ self-compassion
 - k
r
a ✧ awareness
 - c ✧ monitoring
 - h ✧ regulation
 - t ✧ compassion
- onzelf
- ander

Flourishing
Reframing, balance, gratitude
Self-compassion, reflective self-questioning
Knowing one's limitations
Knowing what's unknown, comfort with uncertainty
Compassionate action
Self-care, care for others
Engagement

'zelf'
netwerk

tools / websites / boeken

professionele hulp

- Project van de Nationale Raad van de Orde der Artsen
- Voor artsen met psychologische problemen (met impact op kwaliteit van de zorg)
- Onafhankelijke hulporganisatie, voor alle artsen in België
- Kenniscentrum en centraal meldpunt
- Partners

Sensibilisering:

Website Arts in Nood
Website HealthSpace
Lezingen
RIZIV-project 'mentaal
welzijn van artsen'
Pers

Preventie:

'Bij ons mag je, zelfs als je
arts bent, kwetsbaar zijn'

Webinars: opnieuw te
bekijken!

Dagelijks zorgkader:

Noodoproep &
agressiemelding → fases
1) Intake
2) Vertrouwensartsen
3) Netwerk van
'professionals'

webinars, lezingen
studiedagen, ...
onderzoek

co-artsen
intervisiegroepen
mentorship

vertrouwelijk
aanspreekpunt
netwerk van
'professionals'

partners
cultuurverandering

Bevlogen & Gezonde Artsen

Ben jij een student geneeskunde, HAIO of een ASO, en wil je deelnemen aan onze studie rond mentaal welzijn? Klik op de knop 'Ga van start'!

Get Started

Already Have An Account? [Log In](#)

Bevlogen & Gezonde Artsen

Doe Mee En Maak Het Verschil!

Help ons het mentaal welzijn van geneeskunde studenten, HAIOS en ASOs te verbeteren. We werken aan innovatieve interventies binnen de medische

... conclusie ...

professional performance

bevlogenheid

zorg & verbinding

rolmodel

cultuurverandering